

46. 1944-ben ezt a parancsnoki posztot Czigány József csendőr ezredes töltötte be.

47. Az I. szekció a jobboldali, a II. a baloldali pártokkal, a IV. a nemzeti kisebbségekkel, az V. a kémelhárítással foglalkozott. Hollós, *i. m.*, 99–100. o.

48. A XXII. hegyi hadtest rádióüzenete a Streckenback hadtestnek, az SS-rendőrezred 5. hadtestnek, valamint a 100. Jäger hadosztálynak 1944. március 24-én. A rádióüzenet egyebek közt azt hangsúlyozta, hogy a csendőrséget átszervezik, és a magasabb SS- és rendőri vezető rendelkezésére bocsátják. Szövetségi Archívum, Freiburg. Kiemelte a magyar rendőrségnek és csendőrségnek a németeknek való alárendeltségét Foertsch tábornok is, amikor 1944. március 21-én eligazítást tartott a Magyarországon tartózkodó német katonatisztek számára. *Uo.*

49. Macartney, 2:245, 254.

50. Lásd például az 1944. április 19-én kelt 6000/1944 BM VII. res., és a 7000/1944 BM VII. res. sz. rendeleteket. *MOL*, 17. telercs.

51. Lévai, *Zsidósors Magyarországon*, 97. o. Baky, Endre és Jaross 1945–46-os tárgyalásán Hajnácskőy László ezredes, a IV. csendőrkerület volt parancsnoka azt erősítette, hogy az V. zónában (amely saját kerületét és a II. kerületet egyszerre foglalta magában) a zsidóellenes hajszát Sellyey Vilmos ezredes parancsára hajtották végre. Lásd a fent idézett népbíróági ítéletet. A zsidóellenes hadműveletek részleteit lásd a 17–22. fejezetekben.

52. Lásd Faragho nyilatkozatát a minisztertanács ülésén, miután elhangzott Baky és Endre jelentése a deportálásokról. A minisztertanács ülések jegyzőkönyvei az Országos Levéltárban találhatóak, *MOL*, 1. telercs.

53. Lásd Baky, Endre és Jaross fent idézett népbíróági ítéletét, 28. és 31. o.

54. *Magyar Királyi Csendőrség. A csendőr békében, háborúban és emigrációban.* Szerk.: Kövendy Károly. Sovereign Press, Toronto, 1973, 430. o. A magyar zsidók tragédiájának „magyarázata”. *Uo.*, 125–126. o.

55. A háborús bűnösök 1945–46-os budapesti pere során Faragho kijelentette, hogy Ferenczyt Baky ajánlatára voltaképpen a németek nevezték ki. Ferenczy viszont ragaszkodott ahhoz, hogy Faragho nevezte ki. Lévai, *Fekete könyv*, 123. o.

56. Lévai személyes közlése 1977. szeptember 6-án.

57. Állítólag 1944. október 17-én helyezték ebbe a pozícióba, amikor átvette Czigány József ezredes posztját is a m. kir. csendőrség Központi Nyomozó Parancsnokságának élén. Tárgyalásán Ferenczyt azt állította, hogy a zsidóellenes osztag tényleges vezetője dr. Toldi Árpád, a volt megyei főispán volt – ezt az állítást azonban cáfolta Lulay vallomása. Lásd a fent idézett jegyzőkönyv 3., 15. és 22. oldalát. Lulay azt vallotta, hogy vöröskatona, a Kommunisták Párt tagja volt, fegyverrel látta el az ellenállók, és megoltalmazta a svéd védett csillagos házakat. *Uo.*, 16. o.

58. Ferenczyt bűnösnek találták a deportálásban játszott szerepe miatt, és 1946-ban felakasztották. Ferenczy részletesebb jellemzését lásd Munkácsi, *i. m.*, 156–160. o. Lásd továbbá a 17. és 32. fejezetet.

59. 6220/1944. M. E. sz. kormányrendelet, *Budapesti Közlöny*, 280. sz., 1944. december 7., 1. o.

60. Szegedy-Maszákot 1946 januárjában washingtoni követté nevezték ki. 1947 júniusában lemondott, tiltakozásul a magyarországi kommunista hatalomátvétel ellen. 1953 és 1968 között az Amerika Hangja magyar adásának dolgozott. Washingtonban, 84 éves korában, 1988. március 25-én hunyt el.

61. *The New York Times*, 1944. március 23. További részleteket arról, hogy a német megszállás és a magyar követek magatartása a Sztójay-kormány létrejötte után